

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

29. Iudicium de supradictis opinionibus, & prima magis confirmatur. Ex p.
12. t. 1. r. 29.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

sect. 2. num. 5. cui ego addo Bellarminum lib. 4. de notis Ecclesie cap. 8. Valquez disput. 243. cap. 6. Coninch. disput. 20. dub. 9. Philibertum Marchinum de Ordin. part. 2. cap. 12. num. 4. Caietanum in 3. part. q. 67. art. 3. Ochagavia de Sacram. disp. 1. dub. 18. num. 556. & 261. Lambert. in 3. part. de Sacram. Ord. disp. 6. art. 1. propof. ult. & aliis.

RESOL. XXIX.

Judicium de supradictis opinionibus, & prima magis confirmatur? Ex part. 12. tract. 1. Res. 29.

Vidisti, Lector pugnantes sententias circa presentem difficultatem. Ego puto ambas esse probabiles, & ideo recte Doctor Hallier de sacris Electionibus, part. 2. art. 2. §. 1. cum seqq. utraque referens respondet postea ad argumenta utriusque: & licet secunda opinio sit inter recentiores magis communis; tamen primam sententiam puto habere maximam probabilitatem. Et ut verum fatear ego illi magis adhæreo; & præter Doctores citatos illum tenet Sanch. Opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 15. num. 26. & Aversa quest. 3. sect. 2. Probatur primò, quia in Pontificali Romano semper agitur de Consecratione, tanquam vno, quod sine dubio fieri non deberet, si plures requirerentur ad substantiam ordinationis Episcopi, quamvis cæremonia accidentales ab vno peragerentur. Secundo in Sacramentis passim vnus Minister sufficit, & in præsentibus ex nullo principio Theologico cogimur aliud asserere: igitur conuenientius est, ut dicatur impositionem manuum vnus Episcopus sufficere ad ordinationem Episcopalem. Minor probatur: Omnia quæ in contrarium adferri possunt, commodè possunt exponi, quod ex illis solum probetur necessitas præcepti; & quidem ad imitationem Apostoli, qui Timotheum ordinavit in Episcopum aliis simul manum imponentibus. Denique in Concilio Carthaginensi dicitur; *Episcopus cum ordinatur, duo Episcopi ponant, & teneant Evangeliorum codicem super caput, & cervicem eius, & vno super eum fundente benedictionem, reliqui omnes qui adstant, manibus suis caput eius tangant.* Hoc capite, vel describitur ritus essentialis ordinationis Episcopi vel solum accidentalis; si posterius ex similibus locutionibus Concilij, vel Pontificum, nihil potest haberi pro ritu necessario ad substantiam consecrationis Episcopi; si dicatur prius, quoad admittit Valquez disp. 240. cap. cit. num. 65. satis datur intelligi impositionem manuum plurium Episcoporum non requiri ad substantiam Consecrationis, cum dicitur, *one super eum fundente benedictionem*: quibus verbis denotatur sufficere si forma ab vno pronuncietur: quod si vnus Minister sufficiat respectu formæ, quidni sufficiat respectu materiæ?

2. Respondet Valquez vbi supra, requirit, & sufficere ad substantiam Sacramenti, si omnes conveniant in applicatione materiæ, quamvis vnicus formam proferat: Sed id videtur minus probabiliter dictum, quia forma debet materiæ respondere: ergo si impositio manuum plurium Episcoporum requiratur ex parte materiæ, requiritur ut proportione quadam aliquid proferatur à singulis, quod se teneat ex parte formæ; alioquin aliquid concurreret partialiter per modum materiæ, cui nihil responderet in forma, cum forma prolata ab vno nullo modo respiciat materiam, prout ab aliis applicatur, sed prout applicatur ab illo, qui proferit formam, v.g. hæc verba, *Accipe Spiritum sanctum*, quæ omnium sententia, debent aliquo modo respicere actionem Ministri (cum tanquam

oratio practica denotent implicitè conferti gratiam per manuum impositionem) prolata ab vno non respiciunt impositionem manuum factam ab aliis Episcopis, sed ab eo, qui huiusmodi verba proferit: igitur ex parte materiæ ab aliis applicatæ nihil respondet per modum formæ videtur autem minus probabile, quod in Sacramentis aliquid requiratur etiam partialiter ex parte materiæ, cui nihil respondeat in forma.

3. Confirmatur; non potest commoda ratio assignari, cur vnus dependeat ab alio ex parte materiæ, & non similiter dependeat ex parte formæ: vel ergo dicatur formam à singulis debere proferri, quod etiam fatente Valquez, non est necessarium, vel certe asseratur impositionem manuum factam ab Episcopis non concurrentibus ad prolationem formæ non requiri ex parte materiæ ad consecrationem Episcopi & quod hinc sequitur, asseratur ad substantiam huius ordinationis sufficere impositionem manuum vnus Episcopi.

4. Tertio, quia Gregorius I. concessit pro Anglia, ut consecratio fieret ab vno Episcopo. Gregorius XII I. concessit Patriarchæ Ethiopiæ, ut per vnum Episcopum consecraretur. Ex Can. Apostolorum, cit. Episcopus potest à duobus Episcopis ordinari: ergo ad substantiam Consecrationis tres non requiruntur; quod si tres non sint necessarii, non apparet, quod ad valorem Ordinationis duo requirantur.

5. Dices, hæc quidem ostendere non ita requiri impositionem manuum Episcoporum, ut ex concessione Summi Pontificis vnus non sufficiat, non tamen ostendere, quod non requirantur, ut factum teneat, si nulla accedat concessio: quemadmodum enim supra de Confirmatione dictum est, Sacerdotem simplicem posse quidem conferre Sacramentum Confirmationis ex concessione Pontificis, non posse tamen sine illa. Sed iure diuino Ministrum ordinarium esse Episcopum, cur in præsentibus dici non possit, & debeat communiter ad substantiam & valorem actus requiri impositionem manuum trium Episcoporum, pauciores tamen posse sufficere ex Pontificis concessione.

6. Respondeo id quidem aliqua probabilitatis specie dici posse, si quid vgeret ad asserendum tres Episcopos requiri ad actus substantiam, sed cum ex nullo principio videamur cogi ad id asserendum; imò aliqua contrarium suadeant, videtur dicendum huiusmodi concessionem non esse respectu alicuius necessarii ad substantiam, sed solum ex præcepto requisiti: & certè Canon Apostolicus nullam indicat concessionem, seu dispensationem in conditione communiter requisita ad valorem actus. Et tandem in nullo alio Ordine, vel Sacramento habetur tale exemplum, ut plures simul Ministri debeant ex integro concurrere, & singuli perficere substantiam Sacramenti. Et Valquez ipse disput. 280. in fine, dicebat, non esse quidem necessarium, ut omnes, ac singuli tres Episcopi verba proferrent; sed sufficere, ut duo tantum manus imponerent vno proferente, & simul manus imponente. Quod non coherentè dicitur & aliam nouitatem inducit, ut spectet, & ad valorem requiratur mysterium alicuius adhibentis tantum materiam, & non formam. Accedit etiam, quod Conuentus plurium Episcoporum dici debet augere potius, quam minuere securitatem Ordinationis: at si necessarii ad valorem, potius minuit, quia defectus in vnoquoque ex tribus illam irritam redderet: si verò non sit necessarius ad valorem, sic nec ex defectu vnus, nec duorum vitaretur ordinatio, dum saltem ab vno ex tribus ritè ministerium compleatur.